

Fóia enciclopedica si beletristica cu ilustratiuni.

PEST'A

Ese in fie-care septemana odata, adeca dominec'a
contienendu o cóla si diumetate.

27 noem.

Pretiuu pentru Austria

pe Jul. - Dec. 4 fl. -

9 decem.

pe Jan. - Dec. 8 fl. - cr.

1866.

Pentru Romania

pe Jul. - Dec. unu galbenu si diumetate.

Nr.

40.

Cancelari'a redactiunei

Strat'a morarilor Nr. 10.

unde sunt a se adresá manuscriptele si banii
de prenumeratiune.

Epistolele nefrancate nu se primescu si opurile
anonime nu se publica.

II

cursu

anualu.

PETREA CATIELEI.

(Dupa o poveste poporala.)

IV.

rece-o luna, dóue,
Trecu si cinci si nóue . . .
Dara ce sê vedi?
Sê vedi, sê nu credi!
Mai antâiu de tóte
Catiau'a, mei frate,
Nasce-unu pruncu frumosu,
Cu peru aurosú!
Si imperatés'a
Si bucatarés'a,
Câte-unu prunculetiu,
Prunci cu perulu cretiu,
Cu peru stralucitu,
Peru intrauritu.
Mêndi'a nasce 'n stauru
Mêndi cu peru de auru,
Trei mêndi frumusiei,
Creti la peru tustrei!
Éta la Predanu
S'aduna 'n meidanu
Toti curtenii sei
Mari si mititei,

Multi curteni s'aduna
Veste ca sê-i spuna
De ceilalti doi fii
Cu peri aurii,
Si despre cei trei
Mêndi pré frumusiei.
Predanu-i asculta
Cu mirare multa,
Si-apoi dá porunca,
Ca sê i s'aduca
Cei doi copilasi
Prunci pré dragalasi.
Dar sê vedi minune,
Cum nu se mai spune!
Mêndri baietiei
Sémena tustrei
Si la ochisiori,
Si la obrazori,
Si la perisioru,
Si la trupusioru,
Ca trei lacrimióre,
Ca trei stelisióre,

Ca trei flori din raiu
 Ca trei radi din maiu.
 Si ca sê-i cunósca,
 Sê-i deosebésca,
 Predanu pe tustrei,
 Ca pe fiii sei,
 Mi ti-i insemnéza,
 Si mi ti-i botéza,
 Si li pune nume
 Multu vestite 'n lume:
Unu-e Predanelu,
Altu-e Aurelu,
 Ér' spre pomenire
 Si spre amintire,
 Pe-alu catiei fiu,
 Fragedu celibiú,
Petrea mi-lu numesce
 Si-asmene-i crescu,
 Dar la mendiuleti,
 Mëndi cu perulu cretiu,
 Trei voinici li pune,
 Trei cu bratie bune,
 Trei feciori ca unulu
 Tari, vèrtosi ca tunulu,
 Ca sê mi-i grigésca,
 Mëndri ca sê crésca,
 Ageri, iuti si víi
 Sioimuleti vulpí.

V.

Véra dupa véra
 Trece, se strecóra,
 Anii se 'nmultiescu,
 Feciorasii crescu,
 Ca trei bradi de munte,
 Cu trufasia frunte,
 Mëndri la statura,
 Falnici la faptura,
 Cu suflete mari,
 Cu bratiele tari,
 Voinicei cu plete,
 Lati in pieptu si 'n spete.
 Inime de lei,
 Suflete de smei.
 Inse dintre ei,
 Dintre densi tustrei
 Mai vitézu se crede,
 Mai voinicu se vede
 Feciorulu catiei,
 Ca o stea 'ntre stele,
 Stralucitu ca nime
 Altu 'n omenime,
 Voinicelu avanu,
 Voinicu nesdravanu,
 Hotaritu de sórte

Batalíi sê pórté
 Cu grosnicii smei
 Tari ca nisce lei;
 Ca sê se 'mplinésca,
 Sê s'adeverésca,
 Vorb'a, ce-o vorbí
 Bab'a candu vraji:
 Câ de va gustá
 Altulu cine-va
 Dintr'aceca mréna,
Mréna multu avana
 Fíiulu de 'mperatu
 Celu adevveratu
 Mare n'o sê vie,
 Cum avea sê fie.
 Ér' cei mëndiuleti,
 Pui de sioimuleti,
 Flori din irghelie,
 Crescu in buecie
 Subtíri la picióre,
 Vírtoși la spinare
 Vírtoși la copita,
 Rapedi la sarita,
 Hotariti de sórte
 Pe spinari sê pórté
 Pe trei voinicei
 Trei voinici ca ei.

VI.

Diece ani anume
 Sunt trecuti din lume,
 Éra cei feciori
 Mëndri ca trei flori,
 Sunt vírtoși si tari,
 Sunt viteji si mari,
 Invetiati in arme
 Pentru ca sê darme
 Bratiele de smei
 Selbateci si rei.

Éta mare veste
 De la smei sosescce,
 Cumcâ intra 'n tiéra;
 Préda, ardu, omóra,
 Pe Predanu lu-chiama,
 Sê se bat'avalma!
 Sê se pregatésca,
 Ca sê se ostésca!
 Predanu in uimire,
 Si 'n nedumerire,
 Câ-ci nepregatitu
 Smeii l'au pripitu:
 Pe curteni i-aduna,
 Ca sê mi li spuna,
 Ostile sê-i vie
 Pentru batalía!

Dar Petrea catielei
 Audîndu de-acele
 Vörbe respandite
 De Predanu rostite,
 Din sufletu saltéza,
 Si se 'nflacaréza,
 Spre 'mperatu pasiesce,
 Si-astfelu mi-i vorbesce:

— „O 'mperate tare,
 „Ce m'ai crescutu mare,
 „Mare si vitézu
 „Rogu-te deci adi:
 „Lasa ostile,
 „Lasa armele,
 „Câ-ci pân' oru invinge,
 „Pana voru infrange
 „Capitanii tei
 „Cetele de smei,
 „Multu versá-voru sange,
 „Multu poporu s'a stinge,
 „Si-astfelu o sê faci
 „Multi copîi saraci,
 „Mame veduvite,
 „Case pustîite.
 „Plansu, necasu, amaru.
 „Rogu-te deci dar!
 „Sê-mi faci pe placere,
 „Si sê mi dai putere,
 „Ca sê plecu la smei,
 „Sê me batu cu ei,
 „Sê li cercu tari'a,
 „Sê li vedu truff'a!
 „C'oiu sê chiamu antâiu
 „Pe-ai loru crai toti trei,
 „Sê-i invingu, sê cada,
 „Sê-i doboru sê véda
 „Neamulu crudu si reu,
 „Ce potu ei si eu!
 „Dar mai fâ-mi unu bine,
 „Sê tramiti cu mine
 „Pe cesti doi fartati,
 „Ce-mi sunt mie frati,
 „Si 'nea sê ni dai
 „Mëndri nostri cai,
 „Arcuri stralucite,
 „Scute daurite,
 „Coifuri fericate,
 „Platosie vârgate
 „Palosie-ascutîite,
 „Cu veninu stropite,
 „Ca sê ne 'narmâmu,
 „Si-apoi sê plecâmu!“

Predanu se 'nvoiesce,
 Si mi-i pregatesce,
 Si mi ti-i arméza,

Si-i incununéza,
 Cu cununi de lauru,
 Cu coifuri de auru,
 Coifuri ferecate
 Platosie vârgate,
 Palosie-ascutîite
 Cu veninu stropite
 Li dá si cei trei
 Sioimi voinici ca ei;
 Si pléca 'n campîa
 Campu de batalîa,
 S'alunge din tiéra
 De langa hotara
 Cetele de smei
 Selbateci si rei.

VII.

Deci voinicii mei
 Éta-mi-i toti trei
 Se asvîrlu pe cai,
 Si pornescu cu-alaiu,
 Peste campuri late,
 Campuri departate,
 Peste munti norosi,
 Codri 'ntunecosi,
 Peste vâi, hîrtópe,
 Peste multe ape;
 Si'n sfîrsîtu ajungu
 La stejarulu ciungu,
 Ce stâ 'ntre hotara,
 Hotara de tiéra
 Langa riulu care
 Se revérsa 'n mare;
 Acolé cei trei
 Pui de voinice
 Mari mi se oprescu,
 Si se hodinescu;
 Dar apoi se scóla,
 Si stringu cu iutiéla
 Multe lemne-uscate
 La pamentu culcate
 Vrêscuri putredîite,
 Érburi vescedîite,
 Si le bucatiescu,
 Si mi le cladescu,
 Le cladescu gramada,
 Ca sê mi le arda,
 Ca sê aiba diare
 Nópte la luptare
 Cu craii de smei
 Selbateci si rei.
 Si cu barbatîa,
 Si cu vitejîa
 Petrea se 'narméza,
 Calu-si infrênéza,

Pe calutiu s'avena,
 Si-astfelu li cuventa :
 — „Fratiori de cruce!
 „Eu m'oiu cam mai duce,
 „Sê me luptu cu smei
 „Cu-ai loru crai tustrei,
 „Voi aici sê stati,
 „Si sê priveghiati!
 „Si candu veti semtî,
 „Candu vi s'oru ivî
 „De la mine semne,
 „Focu sê dati la lemne
 „Sê am de 'n de mana
 „Diare de lumina,
 „Candu me voi u luptá
 „Si candu voi u versá
 „Sange de varvaru
 „De peste hotaru!“
 Aste li vorbesce,
 Si-apoi continesce,
 Calu-'mpintenéza
 Si se departéza.

(Va urmá.)

V. Bumbacu.

NUNT'A DOCHITIEI.

Novelota.

(Urmare.)

— Hm, da nu dio acea surata, — inca-i pare bine! Neci nu e mirare, câ dómne la ce avutia merge!

Ce e? Tóte fetele si nevestele stau róta pe langa fantana, tóte stau si privescu cu atentiune colo pe o alta strada preste gradini.

Éca petítorii! — In midilocu vine taroste, langa elu doi fetiori ca doi regisiori. Taroste e mai betranu dar astutu, viciu si istetiu, — in spate cu o straitia plina, sê se véda câ au merinde. De-a stang'a unu fetioru chichitu si neci pré, ér de-a drépt'a altu fetioru cu péna din téggu, cu palaria nóua si cu peptariu in flori, pe sierpariu cu zale, si dupa sierpariu naframa rosia din téggu. Asié vinu ca trei boeril!

Apoi ajungu la fantana. Fetirii si-redica palariile unu picu, numai asié cu bitiulu si órecum cavalesce; ér vetavulu striga un'a mare, apoi s'apropia si cere de la óre-care fetitia apa sê beie — ca sê véda câ nu-su flamendi, — apoi li spune câte-va dictii comice pana ce tóte fetele ridu in pumni, ér nevestele cu capurile pe spate, — apoi postindu-li norocu bunu, trecu prin satu catra birtu câ-ci la birtu trebuie sê beie unu picu, sê véda ori-cine, câ au pe ce be, — apoi birtariulu va merge sê céra iertare la parintele fetei, pe care vreu a o petî.

— La fantana se 'ncepu bêfelele de nou dar numai sioptindu — asié cum facu femeile — cine-su, de unde-su, la cine au venitu, avuti-su?

Tóte si-ieu olurile la mana si vérsa unu picu in fantana sê li remana lenea, — apoi tóte taiu pe pitioru care 'n catrau, tóte cu speranti'a si visulu acelu dulce, câ da de au venitu la ea?! Oh ce fala, ce magia e aceea pentru o féta de la sate candu i vinu petítorii, — si chiar petítorii cei d'antâiu!

Apoi câtu sosescu a casa, spunu mameloru totu intr'unu lesínu, câ au venitu, ca i-a vediu-tu cu ochii, câ-su la birtu. Asié-e de frumosu ca unu peunu!

Mam'a nu ie lucru de gluma, ci merge repede in podu si aduce cóstele de 'ndemana, apoi asterne més'a si pune perinile pe patu si tiolurile cele nóue: ér fet'a iute fuge in cámara si-si cauta hainele cele de serbatori.

Dar audu mintenu câ unde au mersu petítorii si — piere visulu, speranti'a, placerea.

Asié ferbe lumea prin satu. Un'a povesteste de petítorii alta de alta-ce, dar obieptulu celu mai interesantu e Dochiti'a, — Dochiti'a cea frumósa.

Cum sê nu? Dochiti'a e incredintiata, mane séra-i va fi piperiulu, poi mane nunt'a, — apoi n'a mai veni 'ntre fete, n'a mai amblá 'n siediatóre, — s'a maritá si s'a uitá, si n'oru mai vorbí de ea pana o voru ingropá. Frumósa, dar putina róla! . . .

Ea nu se ivesce mai multu la fantan'a satului, neci in siediatóre, barem numai de dóue erni scie câ ce e siediatórea. Acum e de siespre-diece anisiori; da 'nzedaru, câ asié-su fetele, candu-su mai frumose, candu li-e lumea mai draga, atunci le rapescu nebnatecii acesti de fetiori. Bine facu; atunci li e tempulu!

Dochiti'a nu se ivesce 'ntre fete, câ ea-e incredintiata, poimane-i va fi nunt'a. Dómne sante cu dragu o-a mai asteptatu, si dómne sante curundu mai vine!

Câtu ese afara din casa, tote fetele sioptescu, tóte au a face ceva oservatiune. Se sfiesce de cele, pre cari le iubiá, cari i erau amice pana-i erau consótie, nu i-su sincere mai multu, asié-su de retienute, nu sciu cum, — se pare câ acum se vedu d'antâiu, ca si cum cine scie-ce ar face Dochitia cu aceea, câ ea se marita, barem si ele se voru maritá, nu se téma, nu li o a mancá lupulu. O barem de nu li o aru mancá! . . .

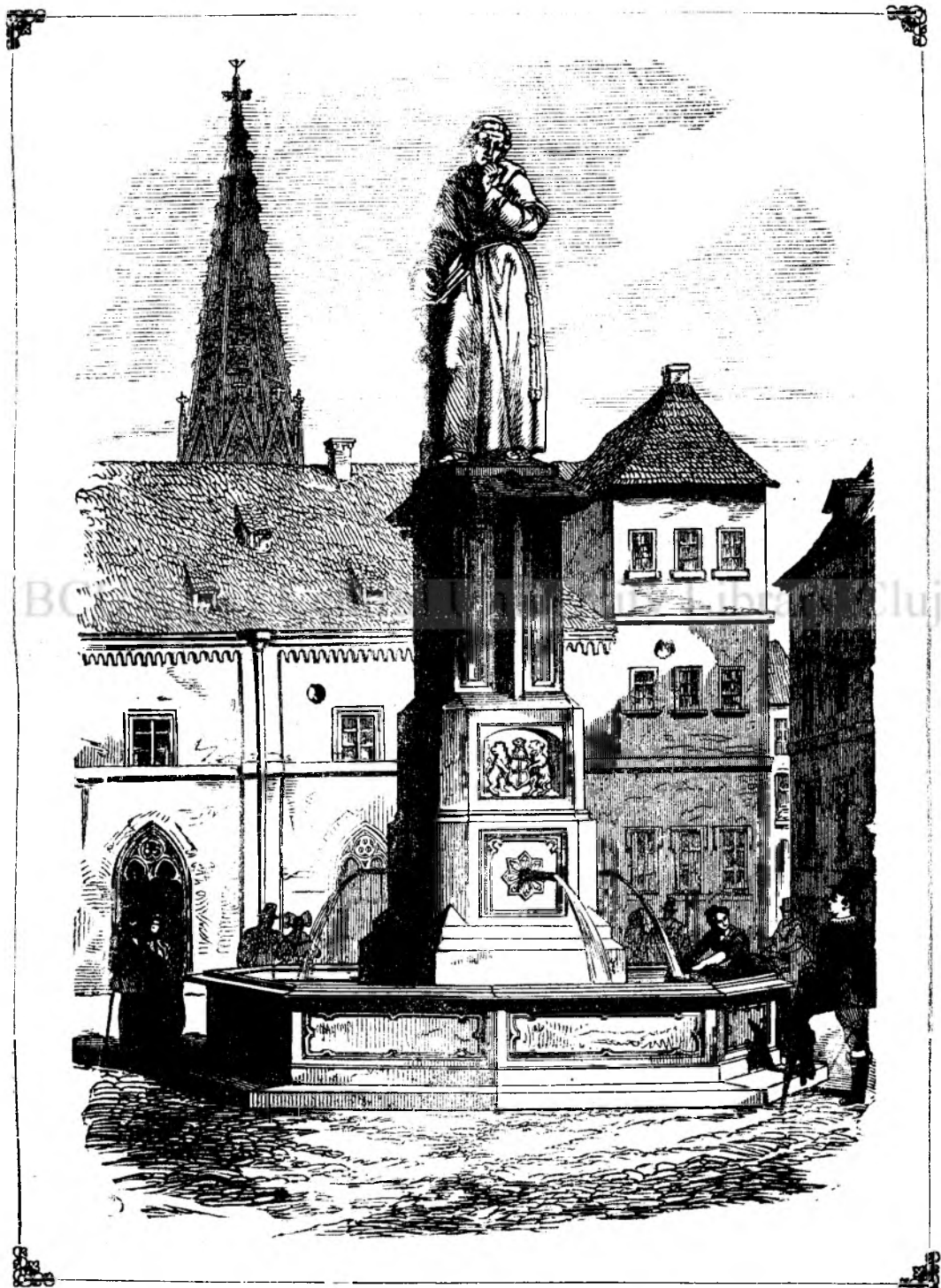
Dochitia asié erá de neodihnita, asié nu se potea dedá cu starea aceea, câ ei sê-i fia poimane nunt'a si totu superata amblá prin casa

si încóce si 'ncolo, dar totusi o mangaiá visulu celu dulce, celu magicu, cá va merge in bratiulu lui Jonica, si Jonica asié e de bunu, asié e de glumetiu si asié e de frumosu ca unu majeranu verde.

Dar totusi — câ-ci ori-ce fericire ne astép-

numai nunt'a de ar trece! Trece-va Dochitia drag'a badei, trece-va si nunt'a nu te teme!

A venitu nóptea si s'a culcatu Dochiti'a, — oh a te culcá si a nu dormi! . . . Demaneti'a a venitu mai tardiu ca de alta óra, câ-ci tóta nóptea n'a dormitu, dar totusi a sositu si ea pana

Monumentulu lui Berthold Schwarz in Freiburg.

ta, asié ne dóre candu ne despartimu de vét'r'a stramosiésca — Dochiti'a candu a vediutu cá mane i e piperiulu, poimane nunt'a, a prinsu a plange, nu o potea ogoi neci maic'a buna neci fetele cele de nuna, neci mirele celu iubitu. Oh

a nu resari sórele ca si celelalte sorori a ei ce au trecut.

(Finea va urmá.)

V. R. Buticescu.

Cum scriemu asta-di ?

II.

Sê vedemu acum pusetiunea si impregiurarile celoru din Romania facia cu desvoltarea limbei.

Romanii locuiescu aci compacti si neamestecati cu popóre straine. Limb'a in scoli si in deregatorii a fostu si este cea romana. Nime nu are trebuintia ne incungiurabila si d' o alta limba pentru d'a poté traí in orice conditiune in tiér'a sa. In cursu de mai 40 ani s'au publicatu in continuu opere si diuare nenumerate. Déca au semtitu trebuinti'a séu mai in adeveru placerea unei limbi straine, apoi au tabaritu cu totii asupra limbei franceze, care nu este ostila limbei romane. Ba in cea mai mare parte convine deplinu cu ea. Dreptu aceea studiulu ei nu putea sê fia de câtu folositoriu si cultivatoriu limbei romane. Din contra studiulu limbei germane si magiare, acesti doi antipodi limbei romane, nu putea sê fia si nu este de câtu destruiatoriu si deformatoriu. Elu denatureza limb'a romana. — Romania are unu ceriu mai serinu, o clima mai dulce, o natura mai dulce, mai focósa, mai deschisa si mai abundanta. Cei din Austria au din contra unu ceriu mai neguros, o clima mai aspra, o natura mai langeda, mai rece si mai seraca. Ceia au fostu liberi si demni, cestia apesati pana la sugrumare, si batuti in lantiurile sclaviei pana in gûtu. Ceia au avutu o viétia politica, acestia o viétia de paria, séu neci o viétia. In Romania sunt o mare parte ómeni cu stâri mari, si totu atátia cu stâri bune. Multi se afla dara in favorabilea pusetiune d'a remané tóta vieti'a loru pe langa o ocupatiune chiar' si numai de placere, si d'asi poté castigá usioru si de tempuriu cunoscintiele si deprinderile necesarie. Din contra romanii din Austria sunt mai toti fara midilóce.

Cei ce se aplica la studiu sunt nevoiti a si traí dupa elu. Pentru aceea ei trebuie sê invetie si lucruri si limbi de care altu-felu nu ar' avé neci trebuintia, si neci placere a le studiá. Dupa tote aceste a se mai apucá apoi si de lucruri de predilectiune! Poetulu Andreiu Muresianu mori ca simplu concepistu guvernialu, si-si lasá soci'a si copiii in voi'a lui d-dieu, nelasandu-le alta mostenire de câtu singuru numele. Ce a scrisu poetulu pana a fostu concepistu ? Pré pucinu! Éca pana de tóte dílele a omoritu geniulu.

Deregatoriloru in Austria nu le e permisu a scrie unu simplu articolu séu corespundintia de diuaru fara incuviintiarea siefului. Asié erá

sub absolutismu. Nu sciu déca aceste legi mai au intielesu in vieti'a constitutiunala actuala. — Ce asemenare se póte face acum intre pusetiunea unor'a si a altor'a ? O ! ele pré sunt neasemenenea, pré sunt straine d'olalta !

Dupa cele premise nu va fi lucru ingratu a cercetá, cum s'a desvoltatu limb'a la unii si la altii, dar' in specialu si mai vertosu cum scriu unii si altii, si cari pe ce cale se afla.

Cadrulu unui simplu articolu, in margini câtu se pote mai restrinse nu-mi permite a urmari desvoltarea séu mai dreptu scrierea limbei in diverse tempuri. Acesta e oper'a istoriei literare. Eu me voiu intinde la trecutu numai pentru a-mi castigá unu terenu siguru, ér campulu cercetariloru va fi cu deosebire periodulu dela 1860. incóce. Elu este destulu de manosu in acesta cestione, si rezultatele lui in ochii scrutatoriului seriosu, demarca directiuni destulu de espresu si la unii si la altii. Sê vedemu !

III.

La romanii din Austria pana la 1860 scriau pucini. Acestia, cu o mica esceptiune erau totu veterani. Ce idealu de limba perfecta aveau si au acesti scriitori ? Altulu nu, fara limb'a latina. Lectur'a acestor'a ? De ordinaru clasicii latini séu si germani pentru schimbare, si câte unu scriitoru ungurescu ; Clasicii italiani si francesi numai de curiositate, dar' si acésta numai la cei mai aduncu adaptati in sciintie. Unii nu doreau decátu sê ajunga si romanii odata a serie cu nisce perióde si inversiuni d' ale lui Cicerone séu Liviu, cu eleganti'a lui Cesare ori dulceti'a si doiosi'a lui Salustiu, si mai altii cu severitatea si concisiunea lui Tacitu. Ei nu pré voiau sê scie de poesii, déca ele nu erau, de nu in metrulu lui Virgilu si Oratiu, celu pucinu in spiritulu loru.

Ei nu mai intrebá limb'a remana, déca are si ea sufletu, natura, geniu si vointia. Tóte acestea nu se considerá. Limb'a erá unu instrumentu vile in servitiulu strainu. Ea nu se respectá neci atát'a, pre câtu a respectat'o traducatorii cartiloru besericesci. De aici urmá, câ in scrierile romaniloru din Austria vedeai aruncatu verbulu câtu pe colo in capetulu constructiunei, subieptulu pe la midilocu si obiectulu pe la inceputu ; vedeai perióde d'o facia intréga innodate cu fiindu-câ, pre cumca, deorece, desí, cu tóte câ, macaru câ, participie s. a.; te impedecai in totu sírulu, de incise, aceste maracini nesuferite in limb'a romana, astu-felu câtu in urma numai sciai ce cetesci, séu nu mai vedeai padurea de lemne, cum se

dîce. Erau si exceptiuni considerabile, dar' nu-mai exceptiuni.

Nu erá destulu cá nu se respectá geniulu limbei, dar' totu asié nu se respectá neci materialulu ei.

Cuvintele latine erau de moda, fâra ca sê le aplice si sê le tempereze dupa natur'a limbei romane. Unii cugetau, cá togma prin acést'a si-aréta invetiatur'a.

— Sê nu fiu reu intielesu! Eu nu voiu sê dîcu, cá limb'a latina in ultim'a analiza a avutu si dóra va avé si d'aci inainte o rea influintia asupra limbei romane. Nu, fâra intrebuintiarea ei a fostu si póte sê fia daunatóre limbei romane. Nu formele si cuvintele latine, fâra trebuint'a imperativa, sunt d'a se straplantá si impamentení in limb'a romana nu, fâra spiritulu, acesta trebue filtratu. Si in acestu raportu nu avemu a ne marginí numai la limb'a latina, avemu a recurge chiar' la sorgintele ei, la limb'a greca. In acestu meritu nu trebuie, nu potemu sê dîcemu cá limb'a latina ni este si are sê ni fia mai aprópe ca cea greca. Aici numai oportunitatea cumpenesce mai multu, pentru cá pe cea latina o invetiâmu multu mai usioru, si altu-felu are unu interesu mai realu, ca cea greca. Atát'a totu:

Legaturile in care trebuie sê stringemu slabitiunile limbei nóstre, cimentulu cu care sê astupâmu si se polimu lacunele ei, trebuie sê le luâmu din aceste limbe. Legaturile sunt de róse si cimentulu frementatu cu nectaru! Dar' nu este loculu a tratá aici d' acesta importanta materia. Studie adunci, colóne largi se ceru pentru a se poté inaltá omulu la meritul cestiunei.

De la 1860. incóce scriu mai multi. Limb'a inca a luatú alta facia in scriere. Condeiele luneca mai iute. Stilulu este mai usioru, mai curgatoriu. Máni'a de període straine limbei a inceputu si la veterani a se stinge. Cei teneri nu o cunoscú. Cuvintele latine, neadoptate de consentimentulu comunu, se impucinéza, se inlatura. Geniulu si vointi'a limbei a inceputu a se respectá cu santitate. Pecatele contra acestor'a sunt mai totu d'aun'a fâra voia, fâra precugetare. Ocupatiunea de tóte dílele cu limb'a germana si magiara, retacesce inca condeiele celor mai multi. Aceste pecate straine sunt cu deosebire dese in traducerile, cari se publica cu profusiune prin diuare. Redactorii nu sunt aici totu d'auna la inaltímea misiunei lor. Ei pré sunt buni, pre sunt indulginti, póte fâra sê cugete, cá prin aceste bunetie procura numai nescé percente d'unu folosu trecatoriu, si pro-

paga unu capitalu de reu materialu si mai de rele influintie. Nesce frêne reu tienute sunt arm'a cea mai periculósa. E adeveratu, cá aceste erori nu le potú observá toti. La acésta se cere cunoscinti'a adunca a limbei romane, si a celei originale. Trebuie sê cunósca acea armonia tainica, acele acorduri misterióse ale limbei sale, cari mai multu se innascu, decátu se invétia, si cari atátu de usioru se conturba prin influintie straine. Unii observa aceste erori, dar' le tienu de pucina séu de neci o insemnetate, séu chiar de o variatiune placuta a limbei. O! si lucrulu e din contra.

(Va urmá.)

Radu Nasturelu.

Candia.

Rescól'a din Candia a atrasu atentiunea Europei intregi. Acésta revolutiune sugrumata de atâte ori de dupa depesiele telegrafice, cari ni vinu de la Constantinopole, mai tiene si acuma. Sublim'a pórtá n'a fostu inca in stare a stinge flacarile libertátii. Candiotii se lupta necontentitu pentru neatêrnarea lor. Pentru acea credu, cá on. publicu va primí cu bucuria nescé impartesiri despre Candia si locuitorii ei.

Candia, in limb'a greca nóua Criti, turcesce Chirid, dedemultu Creta, e o insula pe marea mediteranea, si se tiene de Turcia; in lungime are $35\frac{3}{4}$ de mile, ér in latíme $1\frac{3}{4}$ —8 mile, — in totalu are 153, dupa altii 190 mile □-te. Peste tóta insul'a se întindu nescé munti inalti, intre cari celu mai innaltu e Ypsilorite, cam de vr'o 7560 de urme. In cátu privesce frumseti'a naturala, abié este insula mai frumósa decátu Candia. Clim'a e buna, placuta si sanetósa, Vér'a nu e pré caldu, ér temperamentulu de érna se moderéza multu prin mare si prin vecinetatea Africe. Vér'a inse face óresicari neplaceri ventulu numitu sirocco, apoi cutremurile de pamentu sunt cam dese. De partea de catra média-nópte a insulei crescú nescé paduri frumóse, intre cari cele mai multe sunt de maslini, — afara de aceste se mai gasescu livedi, fênatie, holde, ér grâu, vinu, oleiu se face mai bunu decátu in ori care parte a Greciei séu a Asiei mice. Produce o multíme de flori. Animale are in abundantia, mai alesu de-cele de vênatu, cum caprióre s. e. l. Munti contienú mineralie pretióse, dar bâile nu se pré cultivéza.

Numerulu locuitoriloru nu se póte spune cu acuratétia, dar se urca pana la 200,000, cari cea mai mare parte sunt toti greci. Afara de

aceștia mai sunt vr'o 7000 de turci. Locuitorii totii se țin de religia creștină, numai aici se găsesc nescari mohamedani. Limba greacă e limba în care vorbesc toți locuitorii insulei și de care se folosesc și chiar în afacerile oficiale. Candiții sunt iubitori de oșpeti, dar casele lor sunt necurate și respingătoare. Industria, negotația vegetală, — cultura spirituală li lipsesc cu totul. Productul de capetană e uleiul de măsline, care se exportă în cantitate mare. Capitala insulei e Heracleion, aici rezide guvernatorul general și un mitropolit grec, are 1200 de locuitori, dintre care cei mai mulți sunt turci.

Istoria Candiei se începe în timpul demult trecut; încă și azi multe ruine vorbesc de splendoarea sa străvechio.

În anul 823 din posesiunea imperatorului bizantin Candia veni în mâinile sarracenilor, carei edificarea orașului Canea, dar în 962 ei fură alungați de către bizantini. La fondarea imperiului latin, insula aceasta deveni a lui Bonifaciu de Montferrat. Acesta însă nu o țin mult, ci o vându venetianilor, carei făcuseră foarte mult pentru înflorirea ei, necruțiindu în privința aceasta nici spese, nici osteneală, — densi fortificarea celei mai multe orașe, și o apărare cu bravura multă în contra deselor atacuri ale genuesilor și turcilor, până în mijlocul secolului al 17-lea. Atunci însă se făcu o mare stramutare în soarta insulei. Turcii în iunie 1645 începuseră bătălia de nou și rezultatul acestei bătălii fu ocuparea ei de către turci. Candia deveni sub domnia turcilor. Dar lupta țin mult. Până ce în fine marele vizir Kiupirli ocupă capitala cu asalt în 27 sept. 1669. După ocuparea capitalei apoi turcii încetă alungarea pe venetiani și din celelalte părți ale insulei, până când apoi o cuceriră toată. Bine că sphahiții pastrară libertățile lor între muntii lor, dar nu li mai succese a se elibera de sub domnia turcească. Nici chiar participarea candiților la războiul grecilor în 1821 nu li eluță neatârarea de mult dorită, ci li causase persecuții și ruini mai noue. Ei trebuiră să rămână sub jugul turcesc și în 1830 veni sub administrația vice-regelui de Egipt, carele cu putere armată sugrumă războiul lor și țin insula până la 1840, când acea veni în proprietatea sublimului port, de sub care nici prin război repetite nu se pot elibera.

Dar atâte mișcări serioase avură totuși oși care rezultat. Războiul din 16 mai 1858 în districtul Canea în contra guvernatorului ge-

neralului Bely-Pascha, apoi o planșă predata la Constantinopol, precum și consiliul puterilor mari — esoperarea, că portul tramise pe admiralul Achmet și pe Ramzi-Effendi ca comisari extraordinari cu trupe la Candia, carei în proclamarea din 7 iunie asigurarea împlinirea planșilor. Achmet parasi insula la 23 iulie între multămirile populației creștine. Bely-Pascha și consulul englez Ougley, carei steteră în relații foarte intime, fură rechemati din posturile lor.

Atâtă din istoria Candiei nefericite. În templurile cele mai noue ni-să cunoscute din jurnale. Precum se speră, și războiul acesta se va încheia cu sugrumarea ei.

Emiliu Marcu.

DATINELE POPORULUI ROMÂN.

XI.

O nuntă la Ilisiesci în Bucovina.

(Finea.)

De trei ori pe după măsă,
Să scotem floarea din casa,
Să rămână binele,
Să roiască-albinele.

Pe la noi acur roiescu,
Vér'a, când mandri cosescu.
Când cosescu mandrutie flori,
Să fie de sărbători,
Pe la fete și feciori.

Tu mirăsa veselăsa,
Bot'a ta-e pe grindă 'n casa;
Cioplita în patru dungă,
Cătu spatele tăi de lungă.
Ea siede gata, pirlita
De spatele teu gatita.

Jocându ei de trei ori pe după măsă, ese vatajelul de nainte pe usă, jocându și ceiaiați în rându după densul. Mirele și mirés'a pasiescu fără de-a jocă, fiindu că nu li e datina să jõe nici decum. Mai nainte de a eși mirés'a pe usie se pune unu baiatu său doi și țiene unu betisioru nelasându-o să iasă. Pentru acést'a precum și pentru zestre trebuie mirele să plătescă baiatiloru câți-va banisiori și apoi i e iertatu a eși cu dantiulu.

După ce esu cu totii a fără jocă érași o hora și după ce se gata joculu, aduce unulu dintre nuntasi unu scaunu, unu laiceri pe scaunu, o scortia josu și-o perina ascernendu-le josu, și punendu-se mirés'a în genunchi naintea parintiloru și în urmatoriulu chipu i se iau iertaciunile :

Stati! glóte si noróde, stati!
 Si la mine ve uitati,
 Precum eu acum voiú stá,
 Si din gura-'oiu cuventá.
 Cum de mandru m'-oiu smerí,
 Cum cu rostu eu voiú fi:
 Cu capulu plecatu,
 Cu sliculu*) luatú:
 Domnedieu a poruncitu,
 Tóte cele-a ispravitu:
 In sfirsítu facú si omulu
 Dupa chipulu ca-si Domnulu.
 Pe stramosiulu pe Adam,
 De la care suntemu neamu.
 Omú antáiu pe lume.
 Si éra díse, nu-e bine,
 Ca sê fia
 Omulu fâra de socia.
 Si ér' puse Domnedieu
 Lui Adam unu somnutiu greu,
 Precum elu marturisesce:
 „Culcatu-m'am, adormitu,
 „Câ Domnulu m'a spriginitu.“
 Luat'a ér din stang'a
 Ciolanutiulu celu de cósta,
 Si dídi stramosi'a nósta,
 Pe bun'a
 Pe Eva.
 Din somnu Adam s'a scolatu,
 A oftatu, s'a bucuratu:
 „Multiamescu-ti, dómne, tîe,
 „Cumcâ mi-ai datú si socia,
 Pe vecia.“
 Pentr'aceea lasa
 Fiulu a sa casa,
 Si 'nca va lasá
 Si pe maica-sa,
 Si pe tatalu seu,
 Si pe frate-seu,
 Pe surórea sa,
 Si s'a lipí de muierea sa,
 Si-amendoí voru fi unu trupu,
 Câ-ci Domnulu asié a vrutu,
 Dar Adam a si gresítu,
 Si din raiú s'a isgonitu,
 Numai pentru ne-ascultare,
 I dete pedépsa mare;
 Isgonitu din raiú afara,
 Sê fia viéti'a-amara.
 Pusera sórele vecinicu,
 Sê ne fia nóue sfesnicu,
 Si pusese si pe luna,
 Sê ne fia nóue nuna,

*) Slicu: fostu in tempi iantici o caciula de mielú mare fóрте.

Si le dete éراسi radia,
 Ca 'n tóta lumea sê védia
 Si le díse Dumnedieu:
 „Sê traiti,
 „Si ca érb'a ve 'nmultíti,
 „Pamentulu sê-lu stapaniti.“

Deci cursera
 Si remasera
 Neamu
 Din neamu,
 Vitia
 Din sementia,

Pana ce-a venitú
 Vreamea, si-a sositú
 Ór'a cestoru feti,
 Ai vostri fii drepti.
 Cu genunchii la pamentu,
 Ca mladiti'a cu rodu multu,
 Si se róga cu glasu mare
 Sê le dati binecuventare:
 Dumnea-vóstra cinstiti
 Parinti!

Sê ve indurati
 Sê-i binecuventati,
 Câ-ci binecuventarea parintíloru
 Intaresce cas'a filoru,
 Precum Domnulu s'a 'nduratu
 Si a binecuventatu:
 Pe Avramu cu Sara,
 Isacu cu Raveica,
 Pre Jacovu cu Rahila . . .
 Deci prin cuventu
 Vomú incepe alu doilea rendu
 Ca Dumnea-vóstra cinstiti
 Parinti, —

Cari de la Domnulu sunteti ren-
 duiti

Ca si pomii cei roditi,
 Ce-si facu ród'a loru
 Din recórea pomiloru, —
 Sê ve indurati
 Ca sê-i si iertati;
 Câci vreu sê mérga la a loru casa
 Ce de Dumnedieu le este alésa,
 Si parintii sê traésca
 Curtea loru s'o stapanésca.
 Domnulu ve traésca
 Si ve stapanésca
 Si ve 'nvrednicésca,
 Ca sê ajungeti,
 Sê ve si ampleti
 De bucuria
 De veselía,
 Cum s'a indiestratu
 Si s'a bucuratu

Aronu proroculu
 Cand i-a 'nverdîtu toiagulu,
 Tînendu-lu in mana
 Ne-avendu radecina
 De doi-spre-diece ani uscatu
 A 'nverdîtu far' de-unu udatu . . .
 Si câti me priviti
 Toti ve veseliti,
 Si câti m'ascultati
 Toti ve bucurati,
 Precum s'a bucuratu
 Fericitul Noie
 Esîndu din corabia,
 Inoindu pamentulu
 Finindu cuventulu,
 A saditu viie
 S'a implutu de bucuria,
 A beutu vinu
 Veselindu-se deplinu
 Aminu, aminu!

Cine n'a dîce: aminu! aminu!
 Sê se 'mpedece de-o ciôta de-arinu
 Si sê deie cu capulu de-unu spinu,
 C'apoi sciu c'a dîce: aminu! aminu!
 Mie ce-am uratu deplinu
 Aste dieu mi se cuviniu:
 „Unu paharu séu trei de vinu
 O naframa, si de inu
 Gurit'a sê-mi stergu de vinu,
 Si de-ar fi si de holerca,
 N'asi mai dîce dieu nimica,
 Ci m'asi sterge totu pe maneca;
 Si-o copila ochisiea
 Care-'a fi de sama mea,
 De 'a vre, 'a vre
 De nu, draculu s'o ie! . . .

Èra cand incepe uratoriulu urmatórele versuri,
 mum'a si neamurile miresei incepu a plange hohotindu:

„Plange fica si suspina
 Cã mergi pe mana straina,
 Si te-oru bate fãra mila
 Te-oru mustrã fãra de vina,
 Cãci ti-ai capetatu o sócra
 Totu ca si póm'a cea acra,
 Cãci mil'a-e dela barbatu
 C'umbr'a unui peru uscatu,
 Cand gandesci câ te umbresci
 Mai tare te dogoresci.“

Dupa finea iertatiuniloru o apuca mirele de susu-
 óra, si ardîndu-i vr'o trei cu sbiciulu (scorbaciulu) o
 arunca in carutia, in carea e pusa si zestrea*), apoi
 ciuindu si strigandu pléca cu totii la mire. Vatajeii
 si druscile miresei nu-su mai multu de trebuintia,
 ci numai a mirelui.

VIII.

Dupa ce ajungu nuntasii cu zestrea la mire, iesu
 socrii cei mari si-i intimpina cu sipulu in mana, dî-
 candu sócr'a:

U! ju! ju! si bine-mi pare
 C'ati adusu voinic'a flóre,
 Floricica de la maiu
 Sê ne fia de bunu traiu.

Apoi nun'a din carutia dinpreuna cu altele
 smerindu-se inca ciuie, anume:

U! ju! ju! sócra mare,
 Sócra mare, iesi afara,
 Cã-ti aducu saceratóre,
 Si-ti aducu peptanatóre
 Se te peptene pre capu
 Cu unu peptene de gagu; s. a.

Dupa ace'a petrecu si se veselescu pana chiaru
 tardîu.

La imprasciere i poftescu pre nuntasi socrii cei
 mari dîcandu: de vi dragu de noi si de fiii nostri,
 poftimu si pre mane la més'a cea mare.

IX.

La més'a cea mare éراسi se poftescu satenii, inse
 numai prin vatajeii mirelui câ-ci mirés'a n'are mai
 multu vatajei.

La més'a cea mare éras-i se veselescu bendu si
 mancandu, inse dupa datina numai betranii, arareori
 vr'unu fetioru. Aice li se impartasiesce paharul celu
 dulce, adeca: nunulu celu mare dinpreuna cu unu
 altu omu ie unu talgeru cu paharulu si altulu pentru
 banii, ce li s'oru dá; dupa ace'a dandu ei paharulu mai
 antaiu némuriloru, trebuie se puie fiesce-care 1. 2. 3 . .
 — 10 fl. pre talgerulu celu golu, in urma pune si
 nunulu 5 séu 10, adeca dupa potere.

X.

A treia dî de curundu urméza si „uncropulu.“
 Pana acuma a sierbitu nuntii vatajeii, inse acuma nu-
 su nici la mire mai multu vatajei, ci numai vetajitie si
 aceste poftescu acum satenii la nunta. De vetajitie se
 alegu dóua neveste tenere si sprintene gatite cu beti-
 sióre si plasca tocmai ca si vatajeii.

La uncropu se gatescu mirés'a ca nevósta, anu-
 me: i se pune mai antaiu, dupa cum este gatita cu
 capulu golu ca féta mare, o oglinda, si intrebandu-o
 ori de-e place, car' ea dîce: mi-place. Dupa acést'a si
 ie floriceica dupa floriceica, lasandu-o tóta scarmanata,
 apoi éra i aréta oglind'a. In urma o gatescu, adeca i
 punu fesu nou, cumperatu de mire, in capu, peste fesu
 unu sialutiu, peste sialutiu unu stergariu mundru albu,

*) Inse dupa ce o arunca in carutia, incepu a jocã zestrea
 care de care, unii perinile, altii lad'a, uindu si strigandu.

bumbacitu, frumosu! Apoi érași o ducu și o punu a laturea cu mirele după mēsa.

Aice la uncropu, precum și mai înainte, se veselescu, petrecu, pre urma se ie dela nuntasi asié numitulu „birulu miresei,” și acești bani i imparte mirés'a cu bucatariti'a.

In finea nuntii mai urmēza intorcarurile și alte cerimonii.

Ilisiesci 15 Septemvire 1866.

Simeonu Marianu.

Ce e nou ?

* * * (*Diel'a Ungariei.*) In septeman'a trecuta la ordinea dīlei fu rescriptulu regescu. In siedinti'a cea d'antāiu sē facura două motiuni, una de C. Tisza, alta de Fr. Deák. Amendoi propusera a se face o adresa catra Maj. Sa, in care sē se cēra de nou restituirea continuității de dreptu. Tisza inse mai propuse, ca comisiunea dietala insarcinata cu elucrarea operatului in privinti'a afacerilor comune sē incetiedie lucrarea sa — pana la restituire, — ér Deák propuse contrariulu. In privinti'a asta apoi se incepura desbaterile, cari tienura tōta septeman'a. Dintre deputatii romani au vorbitu dd. G. Ioanovicu și Hosszu. In fine in siedinti'a de joi se intemplă votisarea, si propunerea lui Deák reesī cu majoritatē mare. Vineri se alesera membri pentru comisiunea care va compune adres'a.

* * * (*Din Timisiōra*) ni se scrie, cā inteliginti'a de acolo si cāti-va din pregiuru, carii din intemplantare aflara de publicatiunea publicata tardīu prin diuare, precum si unii chiamati, tienura in 29. noemvire conferintia preliminară, in care desbatura statutele Alumneului romanu proieptatu in Timisiōra. Din decursulu desbaterēi amintimu numai atāt'a, cā o parte din cei adunati si mai alesu dnii protopopi Dregits si Sierbanu poftira, ca Alumneulu sē fia confesionalu, — dar majoritatea cu dnii Eug. Mocioni, Cermena, Adamu, Craciunescu, Ardeleanu in frunte, decise ca sē fia nationalu.

* * * (*Repausat'a in Domnulu Mar'a Radovits.*) veduv'a lui Georgiu Farkas din Beiusiu, lasā in testamentulu seu urmatōriele legate: I. Spre inmarirea capitalului seminariului domesticu oradanu 2100 fl. v. a. II. Ca fundatiune gimnasiului romanu din Beiusiu 2100 fl. v. a. III. Pentru acoperirea speselor normale din Beiusiu 126 fl. v. a. IV. Pentru impartirea egala intre cele 4 beserici din Beiusiu 420 fl. v. a. V. Claustrului de calugaritie din Oradea-mare 210 fl. v. a. VI. Besericeloru gr. c. din Petrani, Pocol'a, Ivanisiu, Fizi-siu, si Sincoiosiu 625 fl. v. a. VII. Besericei gr. c. locale pentru vestminte sacre 450 fl. Sum'a 6121 fl. v. a. — Fia-i repausulu linu si memori'a binecuvantata in eternu! (S. R.)

* * * (*Cine s'a alesu in Ceh de deputatu?*) Amintiramu in nrulu penultimu de alegerea ce a fostu sē se intemple in cerculu alegatoriu alu Cehului din Selagiu, acuma vomu spune numele deputatului alesu, acesta e protopopulu de acolo, adeca Illésfalvi Papp Gergely.

* * * (*Necrologu.*) Cetimu in „T. R.” cā Daniilu Popovicu Barcianu, cucerniculu preotu, membru fundatoriu alu Asociatiunii transilvane repausā la Resīnari cu finea lunii trecute in etate de 79 de ani. Fia-i tie-ri'n'a usiōra.

* * * (*Advocatu nou.*) Dlu Desideriu Borbola faciū in dīlele trecute censura advocatiāla.

* * * (*Conductu de factii.*) Joi sér'a tenerimea magiara de la facultatea juridica la universitatea de-aice arangiā unu conductu de factii, cu musica, in onōrea partidei opozitiunale. Partid'a opozitiunala, adeca stang'a, are casin'a sa in etagiulu antāiu si de catra strada alu otelului „Palatinu” in strad'a Vatiului. Conductulu se opri dara acolo, apoi unu juristu tienē o vorbire catra intrég'a partid'a stanga. In numele acesteia apoi respunse Giczzy, si in fine la dorinti'a publicului si Tisza Kálmán se ivi la ferēsta, rostindu si densulu cāte-va cuvinte.

Literatura si arte.

* * * (*O fōia de multu dorita.*) Renumitulu nostru filologu, dlu Timoteu Cipariu publica prenumeratiune la o fōia filologica-istorica sub titlu: „Archivu pentru filologia si istoria,” care va aparē in 1. jan. v. 1867 si se va continuā esīndu de cāte două ori pe luna, la 1 si 15-a ale fie-careia, in cāte 1. séu 2 cōle in 4° mare. Pretiulu abonamentului pe unu anu intregu e 3 fl. v. a. Banii sunt a se tramite la redactiunea Archivului in Blasiu. Salutāmu cu cea mai viua bucuria acēsta intreprindere si i dorimu prosperare si succesu.

* * * (*Inca o fōia la Blasiu.*) „Sionulu” aude cā cu inceputulu anului venitoriu de siguru va esī la Blasiu o fōia administrativa-besericēsa, sub redactiunea dlui dr. Bobu.

* * * (*Colectiune de poesii.*) Domnulu Georgiu Tēutu — precum mai amintiramu — a datu sub tipariu poesīle sale nōue. Acuma avemu sē mai adaugemu, cā acēsta colectiune interesanta va fi de trei-dieci de cōle in octavu. Cartea va esī la anulu nou, si va constā 18 lei.

Din strainetate.

* * * (*O fōia din America*) publica urmatoriulu anuciū: La subscrisulu se afla de vendiare unu sbicu fōrte bunu, acomodatu mai alesu pentru invetiatorii de la sate, carii au de a face cu multi copii rei. Subscrisulu l'am folositu in asemene calitate in restempu de mai multi ani, pentr'acea lu-potu recomandā cu consciintia liniscita ori si cui. Subscrisu N. N.“ Frumosu metodu de invetiamentu!

* * * (*Unu procesu interesantu.*) In 30 noemvire s'a pertraptatu in Parisu inaintea tribunalului corectionalu procesulu diuariului „Memorial diplomatique.” Procesulu acesta s'a inceputu in urmarea plansorii ambasadurului prusescu. Anume in diuariulu amintitu a aparutu la 9. septemvire o notitia vatematōria pentru regele Prusiei. Notiti'a acea spunea, cā sub decursulu bataliei din vér'a trecuta regele Prusiei a confiscatu de la principele Lobkowitz o turma de oi scumpe si de o raritate extraordinaria, si fara a da ce-va despagubire proprietariului, poruncise a le manā in oier'a sa. Faptulu acest'a, de după telegramulu unui camerariu prusescu nu e adeveratu, deci guvernulu din Berlin considerā notiti'a de o vatemare personala pentru regele Wilhelm. Asié dara procesulu in contra redactorului, gerantului si a tipografului se incepu, sub titlulu vatemării unui suveranu strainu. Aperatoriulu acusatiloru

pledă, că prin notiți'a acésta nu s'a vatematu regele. Dar procurorulu de statu intari contrariulu. Cuventă-rile din amendoue partile tienura mai multe ore si contineau multe episode interesante. Intre publiculu ascultatoriu se poteau vedé mai multi diplomati, deputati si alti barbati renumiti din Paris. Dupa médiadi la patru ore se publică sentinti'a. Redactorulu si gerantulu fura judecati la inchisore de o luna si câte 100 de franci pedépsa in bani, ér tipografulu la platirea de 100 de franci. Judecatii insinuara apelatiune.

** (Principele Amadeu) se va insorá cu principés'a Cisterna. Despre casatoria jurnalele scriu fórte multu. Mirés'a e unic'a fiica a principelui Cisterna, carele pentru participarea sa la revolutiune, scapá in Belgiu, unde se insorá, luandu de socia pe fét'a lui Merode. Mai tardiu Carlo Alberto i dede inderetru tóte bunurile sale confiscate, cari au o estensiune fórte mare si diacu mai alesu in districtulu Vercel. Principés'a Maria acuma e de optu-spre-diece ani, e crescuta tare bine, afara de aceste mostenesce numai sengura tóte bunurile parintiloru sei.

** (Caletori'a Eugeniei la Roma) asfisdere dá multu de lucru jurnalistiloru. Erá acuma hotarita si diu'a in care imperatés'a va sosí la Roma, dupa scirile cele mai nóue inse caletori'a éra se amaná pana mai tardioru.

** (Din Petersburg) se scrie cu datulu 23 noemvre urmatórele: Solenitátile incepute la cununi'a principelui de tronul inca si acuma curgu necontentitu. Domineca se dede unu balu in palatulu de érna, luni fura primiti gratulatorii in palatulu Anicikov, marti fu representatiune grandioasa in oper'a mare, eri éراسe se tienú unu balu stralucitu in palatulu de érna, ér mane sér'a va fi representatiune teatrala in Eremitage, dupa care va urmá o serata mare in salónele iluminate pomposu. Cu aceste credu că solenitátile se voru inchii si nu se voru mai tiené pana dupa postu. Clironomulu prusescu caletori din Petersburg inca sambeta, — éra clirononfiu englesu si danesu facura o escursiune in Moscavia, de unde rentornara indestuliti. Publiculu celu cultu de aice se pregatesce la o serbatore secularia. A nume in 13 decemvre se va serbá aniversari'a secularia a renumitului istoricu rusescu Karamsin; tóte institutele scientifice ale imperiului, si deosebi universitátile din Petersburg si Moscavia, facu pregatiri cuviintiose pentru acésta serbatore nationala.

** (Renumitul „Times“) saluta pe principele domnitoriu alu Romaniei, ca pe unu omu norocosu, carele in decursulu acestui anu viforosu, a capetatu o stare stralucita. Numitul diuariu europeanu crede, că Romania in decurendu se va desvoltá frumosu, căci are mai atátia locuitori ca Bavaria, apoi in privinti'a independintiei reale si in câtu privesce unu venitoriu fericitu, intrece tóte regatele nemtiesci, câte au fostu si câte mai sunt inca. „Times“ e de parerea că intarirea natiunei romane e unu pasu catra deslegarea cestiunii orientale.

** (Unu procesu in contra guvernului rusescu.) Inaintea unui tribunalu din Paris nu peste multu se va pertraptá unu procesu interesantu. Nu de multu a incetatu acolo diuariulu „La Nation.“ Acest'a érá fundatu de catra guvernulu rusescu, carele atuce dede pentru

fundare 130,000 franci, oblegandu-se a mai platí 300,000 fr. Dar guvernulu din Petersburg acuma nu mai vre sê scia nimica de acésta oblegatiune a sa, căci dupa sugrumarea rescólei polóne nu mai are lipsa de acelu diuariu. Acuma inse proprietariulu diuariului facu procesu guvernului rusescu pentru cele 300,000 franci.

Găcitura de siacu.*)

De Emericu Andreescu.

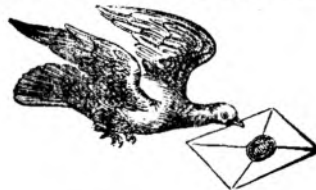
	me-	mai	li-	câ-	'sa;	ici	cu.
tré-	Bo-	lu-	ta-	a-	a-	ar	pi-
cu	nu	ba	de-	fur-	tu	al-	pe
C.	o	mu,	din	ti	ca,	e-	chi-
O-	fa-	in-	ni-	ne	lu,	pa-	bi-
cu	re;	stâ	ca-	câ-	sun-	Ci-	re;
i	fi-	mi-	te	er-	men-	ne-	tu,
e-	fa-	mi-	te	le	Tó-	Vi-	tu;

Se pôte deslegá dupa saritur'a calului.

Deslegarea găciturii numerice din nrulu 38: „Ioane Papu.“ Deslegare buna primiramu de la dómnele si domnisiórele: Emilia Cadariu, Ana Napoianu n. Rednicu, Elena Petroviciu, Irina Popescu, Anastasia Munteanu, Nina Popu, Ecatarina Ardeleanu, Elena Florianu, Victoria Popu, Teresia Crisianu, Emilia Popoviciu, Maria Selagianu, Amalia Muresianu, Zoie Porumbu, Ana Vulturescu, — si de la d. Aureliu Draganu.

Deslegarea găciturii numerice din nr. 37. ni-a mai tramis'o dómn'a Teresia Valeanu n. Sincai.

POST'A REDACTIUNEI.

„Ce femei stimédia barbatii cei intietepti!“ E o toma interesanta, dar e lucrata tare slabu, încátu nu merita a se publicá. Apoi limb'a? br! par' că neci candu nu cotesci romanesco. Altfelu asta s'ar poté corege, dar ti-marturisimu, că nu merita ostenél'a.

*) In nrulu trecut in locu de „gacitura de senné“ din gre-siela s'a pusu „gacitura numerica.“ Corectorulu.

Proprietariu, redactoru răspundiatoriu si editoriu: **IOSIFU VULCANU.**